

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Crvce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

Cantvs Decimvs Sextvs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

solitudine, & alienatione rerum omnium
extranearum, ideo silentem musicam
appellat, & solitudinem sonoram, quam af-
ferit esse dilectum suum, & insuper

Cana recreans, & concilians amorem.

Cana recreat amantes, satiat, & amo-
rem conciliat, & quia tria hæc præstat di-
lectus animæ in hac suavi communica-
tione, propterea ipsum vocat cænam re-
creantem, & conciliantem amorem. Sci-

endum hic est, quod hoc nomen, *CANA* in
diuina scriptura designat visionem diur-
nam: nam sicut cæna est periodus laboris
diurni, & nocturnæ quietis exordium: sic
etiam hæc notitia tranquilla, de qua dixi-
mus, facit animam experiri quendam ma-
lorum finem, & possessionem bonorum,
vbi plus solito amore, erga Deū afficitur:
& ideo, Deus est, ipsi animæ *Cana recreans*,
dum malorum omnium animæ est finis,
eamque amore succendit, quatenus illi
est bonorum omnium possessio.

CANTVS DECIMVS SEXTVS.

CANCION XVI.

SENSVS.

*Nuestro lecho florido
De cuernas de leones enlazado
En purpura tenuido
De paz edificado
Con mil escudos de oro coronado.*

*Lectus noster floridus
Antri leonum illaqueatus,
Purpura tinctus,
Pace edificatus,
Mille clypeis aureis redimitus.*

DECLARATIO.

IN duobus proxime præcedentibus Cantibus, cecinit sponsa gratias, & excellentias
dilecti sui: in hoc vero extollit se felicem, & eminentem statum, eiusque securitatem,
nec non diuitias donorum, & virtutum, quibus se dotatam, & exornatam conspicit in
thalamo vnionis sponsi sui; ait enim, se vnum quid cum amato effectam, virtutes soli-
das, charitatem perfectam, & completam pacem habere, diuinisque muneribus locu-
pletatam, & condecoratam esse, quantum in hac vita possidere fruique licet. ait itaq;

Lectus noster floridus.

Lectus iste floridus, est amati pectus, &
amor, cui anima effecta sponsa, iam vnita
est, qui lectus effloruit ipsi animæ propter
vnionem & nexum vtriusque, cuius in-
teruentu virtutes, gratiæ, & dona dilecti
eidem comunicantur: quibus illa ita, de-
corata locuples, & delicijs repleta est, vt
in lecto suauissimis floribus consperso,

se iacere putet, quorum tactu delectatur,
& recreatur odore: propterea hanc amo-
ris vnionem *lectum floridum* appellat. Sic
Sponsa eum nominat in Cantibus spon-
sum alloquens his verbis, *lectulus noster flo- Cant. 1. 15.*
ridus. noster, inquit, quia eadē virtutes, i-
demque amor, dilecti scilicet, iam vtrique
sunt communes, eademque amborum
voluptas, iuxta illud Spiritus sancti in lib.
Prouerb. nimiram, *delicia mea esse cum filijs Prov. 8. 31.*

Ccc homi-

boninum. Floridum quoque appellat, quia in hoc statu virtutes iam sunt in anima perfectæ, & positæ in exercitio operum perfectorum, & heroicorum, quod hæcenus fieri non poterat, donec lectulus effloresceret in perfecta vnione cum Deo, & ideo subdidit.

Antris leonum illaqueatus.

Anima ut
leo fortis est
virtutes
possidet.

Propter fortitudinem, & acrimoniam leonis, comparat nunc virtutes, quas possidet anima in hoc statu, leonum antris, quæ valde tuta & protecta sunt à cæterarum ferarum iniuria, nam pertimescentibus illis virtutem, & audaciâ leonis intro latentis, non modo ingredi non audent, verum neque propè illa consistere; ita vnaquæque virtus quam anima perfecte possidet, est instar spelunçæ leonis, vbi moratur ac residet sponso, fortis quasi leo, vnitus animæ in virtute illa, & in vnaquaq; cæterarum virtutum: ipsa etiâ anima vnita sponso, in ipsismet virtutibus, est tanquã leo fortissima, eo quod inibi dilecti induat proprietates; quo casu in hac vnione diuina, quæ est lectus floridus, anima tam munita, & fortis est in singulis virtutibus, & in omnibus simul: vt non solum demon eam aggredi non audeat, verum etiâ coram illa comparere vereatur, ob ingentem timorè, quem concipit, dum eam ita magnificentam & audacè videt perfectis virtutibus, in lectulo amari; siquidem vnitam illam eum Deo in transformatione amoris, tantopere pertimescit, ac ipsummet Deum, nec aspicerè eam audeat. Supra modum exhorrescit cæcæ demon animam perfectâ. Est autè hic animæ lectus hisce virtutibus intertextus, in hoc quippe statu, ita inter se connexæ, & firmatæ sunt ad inuicè, atque in vnica, & absoluta animæ perfectione vnitæ; vt non solum nullus aditus pateat dæmoni; sed etiâ ita est obuallata, vt nullares mundi seu magna seu parua, eam inter-

turbare, molestiam afferre, aut cõmonere possit. Cum enim libera sit, & aliena à passionum naturalium molestia, nec non denudata à procella, & vicissitudine rerum temporalium; quasi in tuto posita Dei participatione potitur. Hoc votis omnibus optabat Sponsa in Canticis cum dicebat. *Quis mihi det te fratrem meum sugentem vbera matris meæ, vt inueniam te solum foris, & despiculer te, & iam me nemo despiciat.* Osculû hoc, est vnio de qua loquimur, per quã anima quodammodo æquatur Deo per amorè; idcirco enim optat dilectû sibi vt fratrem donari, quod æqualitatem quandã significat, efficitque; nec nõ vt sugat vbera matris suæ, hoc est, cõsumat vniuersas imperfectiones, & appetitus naturæ suæ, quam habet à matre sua Eva, *Et solû foris inueniat,* id est, vnietur illi soli, fortis, seu procul à rebus omnibus, denudata illis secundã voluntatem, & appetitum: sic enim nemo ipsam ultra despiciet, hoc est, nec nũdus, nec caro, nec dæmon eam oppugnare audebit. Cũ enim optat omnibus expedita, & repurgata sit, Deoq; vnita, nemo illorum ei negotiũ facessere potest. Hinc est, quod anima in hoc statu fruatur assidua quadã suauitate, & tranquillitate, quam ferè nõquam amittit, aut ei deficit. Verũ præter hanc regularem satisfactionem, & pacem, vsque adeo aperiri solent in anima, odoremq; suum exhalare, flores virtutum huius hortu, vt arbitretur anima (& sic est) se omnibus Dei delictijs esse referatam. Dicit autem quod excludi solent virtutum flores, qui sunt in anima, nam etiam si virtutibus perfectis abundet, non tamen semper illi actu fruatur; (esto, vt dixi, pace, & tranquillitate, quam inducunt regulariter, perfruatur) dicere namq; possumus, virtutes esse in anima in hac vita, instar florum in orto, turgentibus gemmis adhuc occultis, quos mirum est videre aliquando

Spi-

Spiritus S. operatione, omnes simul excludit; & admirabilem sui odorem, & fragrantiam multipliciter exhalare. Accidit enim nonnunquam animam cōspicere in se, flores supradictorum mōtium, opulentiam nimirum, magnitudinem, & pulchritudinē Dei, iisque nemorosorum vallium intertexta lilia, quæ sunt, requies, refrigerium, atq; præsidium; ibique interpositas luæcolētes rosas Insularum extranearū, quas peregrinas, & extraordinarias Dei notitias esse tradidimus; videt quoque se impetitam fragrantia liliorum, sonororum fluminum, quæ Dei magnitudinem, totam animam replentem, esse asserimus. Gelsimini etiam delicatissimum odorem interspirātem, sibilū videlicet, anarū amabilium, quo etiā in hoc statu animā frui commemorauimus; tum etiam reliquas omnes virtutes, & dona recensita notitiæ tranquillæ, silentis musicæ, sonoræ solitudinis, cœnæ lapidæ, & conciliantis amorem. Porro ita anima fruitur, & sentit, aliquando omnes istos flores simul, vt verissimè cantare possit,

Lectus noster floridus.

Antris leonum illaqueatus.

Felix anima quæ in hac vita mortali, interdum horum diuinorum florum fragrantiam prælibare meruerit! ait præterea quod hic lectus sit

Purpura tinctus.

Purpura denotat charitatem in diuina scriptura, qua etiam amicitur, & vtuntur Reges. Hunc igitur floridum lectum inquit anima, esse purpura tinctum, quia omnes virtutes diuitiæ, bonaque illius, innituntur, efflorescunt, eisque potitur anima, in charitate, & amore Regis cœlestis: quo amore si careret, hoc lecto floribusque illius frui non posset. Itaque cunctæ istæ virtutes, sunt in anima, quasi tinctæ amore Dei tanquam in

time conferuantur, & quasi amore madidæ existunt. Nam simul omnes, & earum singulæ, animam sine intermissione Dei amore succendunt, atque in rebus omnibus, & operibus, amore excitant, ad vberiore amorem; quod est esse purpura tinctum. Insuper ait quod sit

Pace adificatus.

Vnaquæque virtus natura sua pacifica est, mitis, & fortis; atque adeo in anima illas possidenti, triplicem hunc effectum, pacem nimirum, mansuetudinem, fortitudinemque producit. Et quoniam lectus iste florescit, & componitur floribus virtutum (sicut diximus) illæque omnes pacificæ, mites, ac fortes sunt; hinc est quod pace constructus sit, & anima pacifica, mitis & fortis, quæ sunt proprietates, quas nullū bellum mundi, dæmonis, carnisve expugnare possit. Hæ virtutes, tam pacificam, & securam reddunt animam, vt se totam pace adificatam arbitretur, ait insuper quod lectus iste sit

Mille clypeis aureis redimitus.

Virtutes, & dona animæ, clypeos appellat, quibus redimitum esse ait, lectus deliciarū animæ. Virtutes enim, & dona, non solum sunt corona, & præmiū comparanti illa, sed etiam, ad instar clypeorū, illū defendunt, & protegent contra vitia, quæ ipsarū admiculo superauit, ac proinde lectus floridus, virtutibus coronatus est in præmiū, & quasi clypei protectione defensus. Quos clypeos aureos esse affirmat, ad denotandum maximum virtutū valorem. Sunt itaque virtutes corona, & præmiū; q̄ Sponsa alijs quidē verbis significauit dicens. *En lectulū Salomonū sexaginta sortes ambiunt ex fortissimis Israel, vnusquisq; ensis super semur suū, propter timores nocturnos.*

Ccc 2 CAN.

lis
ccc

na
ica
T

CANTVS DECIMVS SEPTIMVS.

CANCION XVII.

SENSVS.

*Azaga de tu huella
Las jouenes discurren al camino,
Al toque de centella.
Al adobado vino
Emisiones de balfamo diuino.*

*Post vestigium tuum
Adolescentula discurreunt ad iter
Ad contactum scintilla
Ad haustum conditi vini
Emissiones balsami diuini.*

DECLARATIO.

PRædicat sponsa in hoc cætu amatum, eumq; laudibus extollit ob triplex beneficium collatum animabus deuotis, quibus animo confirmantur, & ad Dei amorem amplius eriguntur. Quæ cum ipsa experiatur in hoc statu, idcirco hoc loco illa commemorat. Primum beneficium ait esse suauitatem, quæ animas perfundit, quæ a deo efflicax est, vt eas ad iter perfectionis festine admodum properare faciat. Secundum est, quædam amoris visitatio, qua eas repente inflamat amore. Tertium denique est, charitatis abundantia, quam illis infundit, qua ita inebriantur ab illo, vt non minus earum spiritum euchar ad se hac charitate, quam amoris visitatione ad laudes Dei dulcesque amoris affectus erigebat, ait itaque:

Post vestigium tuum.

Vestigium est signum humi impressum ab eo, cuius est vestigium, per quod inuestigatur, & queritur, qui illud impressit. Suauitas & notitia Dei, quam animæ inquirenti se largitur, est vestigium, & signum per quod Deus cognoscitur, & inuestigatur, propterea ait hic anima Verbo sponso suo,

Post vestigium tuum.

Hoc est, post vestigium suauitatis tuæ, quam in eis imprimis & infundis, & post eum, quem spargis odorem,

*Adolescentula discurreunt
ad iter.*

Id est, animæ deuotæ viribus iuuentu-

tis à vestigijs tuæ suauitatis conceptis, discurreunt, hoc est, per diuersas partes, & multis modis, hinc inde cursitant (id enim significat verbum discurrere) ad iter vite æternæ, perfectionem videlicet Evangelicam, vnaquæque ea portione spiritus, & status, quam à Deo sortita est: idque per diuersa exercitia, & opera spiritualia, per quam gradientes, (præmissa spiritus, & rerum omnium nuditate) occurrunt dilecto in vniõne amoris. Hæc suauitas, & vestigium, quod Deus in anima impressum relinquit, summopere eam alleuat, & post se currere facit. Tunc enim anima parum valde, vel certè nihil laborat ex parte sua, ad conficiendum hoc iter: quin imo mouetur, & trahitur hoc Dei vestigio, non solum vt exeat, verum etiam vt multiplici-